

Položili další tři kameny zmizelých

(Dokončení ze str. 1)

Pak se všichni vydali k nově položeným kamenům zmizelých. Stolpersteiny Edity a Eleonory Bodascherových jsou umístěny na Karlově náměstí před budovou České spořitelny, kámen doktora Kerpelese v Jungmannově ulici před domem číslo 15. Na obou místech pronesl modlitbu El male rachamim, Bůh plný slitování, kantor Židovské obce Brno Jakub Schwab.

Edita Bodascherová se narodila 20. března 1916 v Třebíči a datum úmrtí je stanoveno na 25. listopad 1942. Edita se narodila v Třebíči v rodině obchodníka Markuse Bodaschera a jeho manželky Eleonory jako mladší z jeho dcer.

Po smrti otce v roce 1929 rodinný obchod začala provozovat její matka, dcery jí pomáhaly. Z rasových důvodů byla Edita povolána do transportu s označením Aw, který do Terezína odejel 22. května 1942. Spolu s matkou byla v Terezíně zařazena do transportu Az na východ do Lublinu.

Jestli se záměrně nechala zapsat do transportu s matkou, už bohužel nevíme. Jisté však je, že z tohoto transportu nikdo nepřežil. Po válce byla rozhodnutím Okresního soudu v Třebíči Edita Bodascherová prohlášena za mrtvou ke dni 25. listopadu 1942.

■ **Eleonora Bodascherová** se narodila 25. května 1883 v Sedlčanech a datum úmrtí bylo stanoveno na 25. listopad 1942. Eleonora se do Třebíče dostala po sňatku s obchodníkem Markusem Bodascherem v roce 1906.

V manželství se jim narodily dcery, Irma, narozená 1911, která v době rasové perzekuce žila ve smíšeném manželství s poštovním úředníkem Karlem Stehlikem, a Edita, narozená v roce 1916.

Po smrti manžela vedla Eleonora na trebičském náměstí v domě číslo popisné 12 obchod provozova-

V ZADNÍ synagoze se shromáždili lidé, kteří si připomněli dva transporty Židů z Třebíče.

Foto: Antonín Zvěřina

vaný rodinnou firmou Salomon Bodascher. V době okupace musela v rámci arizace majetku přestat s provozováním obchodu a stejně tak přišla o další rodinný i osobní majetek.

Do transportu do Terezína s označením Aw nastoupila v Třebíči 22. května 1942 spolu s dalšími 650 osobami židovského původu z Třebíče a okolí. Už o tři dny později 25. května byla zařazena do transportu na východ do Lublinu.

A to je poslední zmínka o její osobě. Úředně byla po válce rozhodnutím Okresního soudu v Třebíči prohlášena za mrtvou ke dni 25. listopadu 1942, tedy půl roku po poslední zmínce o žijící Eleonore Bodascherové.

■ **MUDr. Bedřich Kerpeles** se narodil 15. dubna 1896 v Třebíči datum úmrtí bylo stanoveno na 6. března 1944 v Osvětimi. Bedřich Kerpeles se narodil do rodiny váženého lékaře Richarda Kerpelese a jeho ženy Sidonie, rozené Subakové.

Po maturitě na trebičském gymnáziu v březnu 1915 nastoupil Bedřich vojenskou službu a teprve po jejím ukončení se po vzoru svého otce zaměřil na studium medicíny. Po skončení studia začal provozovat lékařskou praxi a po otcově smrti v listopadu 1930 převzal celý provoz na sebe.

V roce 1936 požádal od přidělení domovského práva v Třebíči, kde žil velkou část svého života, protože měl doposud domovskou

příslušnost po svém otci v Praze. Po začátku války nacisté z rasových důvodů znemožnili Bedřichu Kerpelesovi vykonávání praxe stejně jako mnoha židovským obyvatelům.

Později gestapo zatklo jeho manželku Annu i MUDr. Kerpelese. Celá rodina i se dvěma dcerami, osmiletou Evou a šestiletou Hannou, pak byla do Terezína transportována z Prahy transportem označeným Ck na konci roku 1942.

V Terezíně zůstali Kerpelesovi téměř tři čtvrtě roku a 6. září 1943 je zařadili do transportu směr Osvětim. Po tomto datu už o MUDr. Kerpelesovi a jeho rodině není žádná informace. Proto po válce rozhodl Okresní soud v Třebíči s dodržением šestiměsíční lhůty, že 6. březen se považuje za den, který nikdo z nich nepřežil.

Jak jsme fandili našim hokejistům

Nebudu tajit, že jsem byl v dětství a mládí velkým příznivcem sportu, byť jsem v žádné disciplíně aktivně nevyvíkal a mým vrcholem byla účast ve fotbalovém týmu Jednotného zemědělského družstva Kožichovice či jsem hrával za tým svobodných ve Stříteži a tým, který obec občas reprezentoval.

Myslím, že už jsem vám říkal, že tým Stříteže nastoupil dokonce v mezinárodním utkání proti mužstvu Ukrajiny, který tvořili mužové z této země bydlící ve Stříteži. Hrál se na písčitém hřišti, kde dnes je překrásný travnatý povrch pro hru baseball a z klání jsem si odnesl seděné stehno na krev a tři dny jsem se ploužil vlivem zranění a únavy. Samozřejmě jsme prohráli, ono jít hrát fotbal přímo z hospody, to asi není ten pravý trénink.

Samozřejmě že jsem od mala fandil všem našim sportovcům a fotbalistům a hokejistům obzvlášť. Pamatuji si,

kdy náš tým sehrál v šedesátých letech minulého století zápas tuším v Lublani se Sověty: mač o titul mistrů světa a za deset minut naši prohrávali čtyři k nule a bylo vymalováno.

Tak plynul čas...

Stejně tak mám v paměti Mistrovství světa ve Vídni v roce 1967, kdy tam dokonce někteří fanoušci měli možnost vycestovat, a u nás u televizoru seděla manželka jednoho ze šťastlivců a marně pátrala na malé obrazovce, zda svého manžela v hledišti identifikuje.

A stejně tak si pamatuji potupnou prohru s tehdy neškodným Finskem jedna ku třem a návrat našich hokejistů, kdy mezi lidmi kolovala fáma, že se do Československé socialistické republiky vracejí v přestrojení, například tehdy populární obránce Tikal za babič-

ku. Stejně jako transparent v hledišti v Praze: Jiříku, andělku, dej Sovětům nadílku.

V roce 1968 se konaly olympijské hry ve francouzském Grenoble a v zemi nastalo nadšení ze změn, kdy do čela státu se dostávali jiní politici, než bylo v minulosti běžné. Do této euforie naši hokejisti porazili sovětskou sbornou pět ku čtyřem a už tehdy to vyvolávalo bouřlivou kladnou reakci obyvatel, kterým se režim importovaný ze Sovětského svazu pranic nelíbil.

Ve stejném roce vjeli v srpnu na naše území spojenecké tanky a averze vůči všemu sovětskému a ruskému značně vzrostla. V roce 1969 se mistrovství světa konalo ve Švédsku a před našimi hokejisty stál jediný úkol, pokořit sovětskou mašinu a aspoň částečně odčinit křivdu, která se stala 21. srpna 1968.

První zápas naši vyhráli dva nula,

góly dávali Suchý a Černý a euforie se nedá popsat. Hrál se dvoukolově, a tak jsme proti sovětské sborné stanuli ještě jednou. Po dramatickém zápase se na tabuli skvělo vítězství tentokrát čtyři ku třem.

Co na tom, že jsme po dvou porážkách se Švédy skončili třetí. Také celá Třebíč byla pomalovaná oběma výsledky a lidé slavili, jako kdyby okupace neexistovala. To prozření nastalo za pár týdnů v dubnu, ale každé vítězství nad sovětskou mašinou bylo bráno jako částečné vítězství nad okupanty.

Sovětský svaz neexistuje stejně jako Československo, ale ještě donedávna, než ruští hokejisté byli ze všech soutěží za napadení sousední Ukrajiny vyloučeni, naše generace ty zápasy mezi českými reprezentanty a těmi ruskými brala stejně jako v šedesátých a sedmdesátých i osmdesátých letech minulého století.

Antonín Zvěřina